

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
 Härad: Skytts ..... Adress: .....
 Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Anna Maria Persson .....
 Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg .....

Adress: Hyredammsgatan 9, Trälleborg. Födelsedag: 11/12

Ehrenbusch.	s. 1.
Skatgillen.	s. 2.
Bruddräkt.	s. 2.
Nyåret.	s. 3.
Trettondagen.	s. 4.
Tjugondagen.	s. 4.
Vårfrudagen.	s. 5.
Fastlagen.	s. 6.
Påskan.	s. 7.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 8.
Kristihimmelfärdsdagen.	s. 9.
Pingst.	s. 10.
Trefaldighet.	s. 11.
Midsommar.	s. 12.
Ljusinbrinningsfesten okänd.	s. 13.
Mårtensfirandet.	s. 14.
Lucia.	s. 15.
Julen.	s. 16.-18.

ACC. N.R.

M. 7593 : 1.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ehrenbusch.

-Ehrenbusch åkte en gång över isen, men isen brast, men hans hundar drog honom i land på skaklarna. Han testamenterade sin egendom till kyrkan på villkor att de skulle bygga koret. Ehrenbusch brukade köra en runda kring kyrkan med hundarna varje nyårsnatt. Men att han körde över hustaken har jag aldrig hört. De hörde hur det skrapade i gatan, när skaklarna slog emot stenarna.

Trälleborgs kopparportar.

-Den sägnen har jag aldrig hört.

Albäckafrun.

-Morfar hade själv sett Albäckafrun. Hon var alldeles vitklädd. Man skulle passa på och lyfta av hjulet, när man for över Albäcksån. Eljest satte sig karingen på hjulet och hindrade vagnens gång. En gång hade min morfar kört utan att vidtaga några försiktighetsåtgärder, men hästarna hade då blivit så svetta, och fradgan hade stått omkring dem. En mjölnare från Nyvarpsgården råkade en gång ut för Albäckafrun. Han spillde ut vin, som han blev bjuden på, men Halle-möllan brände sedan ned tre gånger sedan han spillt vinet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N°. 7593:2.

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Walter Welin.....
Härad: Skytts..... Adress: .....
Socken: Trälleborg..... Berättat av: Fru Persson.....
Uppteckningsår: 1941..... Född år 1876..... i Trälleborg.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skatgillen

Känner jag inte alls till.

När började man använda vit bruddräkt?

-Jag var tolv år när min faster gifte sig, och hon hade vit bruddräkt. Det var år 1888. Vitt har varit allmänt under de senaste 50 åren. Låt oss säga från 1890.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. No 7593:3.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Nyåret.

-Vakade ni in det nya året?
-Ja, då ville man helst hålla sig inomhus, ty nyårsnatten
körde Ehrenbusch/Se Ehrenbusch, särskilt blåd/.
-Avlade man nyårsvisiter?
-Ja, det förekom.
-Hade man nyårsbaler?
-Ja, på "Tre Lejon".

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 7593:4.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Trettondagen .

-Förekom stjärngossar i äldsta tid?
-Nej.

✓ Tjugondagen .

-Hade man Knutsbal eller tjugondebal?
-Ja, noblessen hade förr. Men nu finns det ingen nobless längre.
De gamla fina familjerna äro utdöda.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7593:5

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin.....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson.....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 ..... i Trälleborg.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.C. 14

✓ Vårfrudagen

firades inte alls på något sätt. Att man skulle lägga sig i dagsljus har jag inte hört, inte heller att tranan bär ljus i säng eller "tredje torsdagen i Tor", inte heller kom tranan med godsaker och inte heller klädde någon ut sig till trana. Inte heller åt vi våfflor eller gädda.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. № 7593:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastlagen.

-Satte ni in björkris i vatten?

-Nej, det blev brukligt först på senare år. Men vid fastan åt vi alltid bullar på måndagen - vi ha här nere aldrig haft någon fettisdag, utan det var måndagen som firades. Och så slog man katten ur tunnan. Själv har jag aldrig deltagit, men jag vet, att de slog vid en gammal träpump på Gamla Torg, varvid en av männen blev korad till kung. Och så hade de gille på "Tre Lejon". Där klädde de ut sig. Som barn var jag med och tittade på maskeradbalerna på teatersalen i Norregatan.

-Ät ni aldrig pannkakor på tisdagen?

-Nej. Bara bullar på måndagen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7593 : 7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress:
Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påsken.

-Vad kallade man veckan före påsk?

-För dymmel, och det var blå måndag, vit tisdag, askonsdag, skärtorsdag, då de fästa långa pappersremсор på ryggen på folk och då man skulle akta sig för att fara till Blåkulla, långfredag, skitta lördag och granna söndag.

Till påsken hörde givetvis främst ägg, och de såldes av bönderna här i staden. Ägg som voro färgade kallade vi för rullare-kamper. Vi lade äggen i rad och sedan gällde det att träffa dem med en slant. Varefter det blev kalas. Äggen voro färgade i kaffesump och lökskal.

-Ät ni skärtorsdagsskål eller påskgröt?

-Nej.

-Änsåg ni att det var farligt att äta mjölkmat på långfredagen?

-Nej.

-Talade aldrig någon om påskharen?

-Nej.

-Klädde ni ut er under påsken?

-Nej, inte utom upptågen skärtorsdagen, och då klädde vi inte ut oss själva. Vi fäste bara remсор på andra.

-Förekom påskeldar?

-Nej. Först på senare åren ha de tänt Valborgsmässoeldar.

-Skulle ni hålla er i stillhet långfredagen?

-Ja, det skulle vi. Och de äldre voro alltid svartklädda.

-Flaggades på halv stång långfredagen?

-Nej, här flaggades ytterst litet, beroende på att här var mycket få flaggstänger.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. *No.* 7593:8.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skyttis ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓Valborgsmässoafton och 1:a maj.

- Var första maj den första vårdagen, så att sommarkläderna då invigdes?
- Ja, men 1:a maj var ingen helgdag som nu.
- Bar ni maj i by?
- Ja, runt omkring på gårdarna gick de och sjöng majvisan.
- Drack karlarna mærg i benen?
- Ja.
- Drack någon björksavt?
- Nej.
- Tände ni upp majeldar i det fria?
- Nej, inte i äldsta tid.
- Förekom utflykter 1:a maj?
- Nej, det var först vid pingst.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7593:9

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Skytts Adress:

Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Kristihimmelsfärdsdagen.

Firades inte alls på något sätt. Det var en helig dag med predikan i kyrkan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7593:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress:
Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Pingst.

- Tog ni in löv och grönt till pingst?
- Ja, det gjorde vi alltid.
- Klädde ni sängarna med grönt?
- Nej.
- Gav barnen föräldrarna en krans?
- Nej.
- Företogs utflykter från staden?
- Ja, till Bökeberg och åter Bökeberg. Det var det stora pingstmålet.
- Klädde aldrig någon ung flicka ut sig till pingstbrud?
- Nej.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 7593:11.

Landskap: ..... Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....

Härad: ..... Skytts ..... Adress: .....

Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....

Uppteckningsår: ..... 1941 ..... Född år 1876 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Trefaldighet

firades inte alls.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

7593:12.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Midsommar.

-Sade man bara midsommar? Inte S:t Hans?

-Ja, bara midsommar.

-Hade man lövmarknad i staden?

-Nej.

-Brukade ni pryda hemmen med grönt?

-Nej, det enda var majstång. I de stora husen hade de gärna majstång på gården. Var och en hade sin majstång. I köpmannahusen hade de alltid majstång, men någon offentlig majstång förekom inte. Dessutom fanns majstång i Gislöv och Böste.

-Klädde aldrig någon ut sig till lövgubbe?

-Nej.

-Midsommarbrud?

-Nej.

-Midsommareldar?

-Nej.

-Hade ni några berömda spelemän?

-Jag kan inte komma ihåg några, men mösskräddare Hansson var mycket duktig att spela.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7593:13.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusinbrinningsfesten

känner jag inte alls till eller har hört talas om ens.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 7593:14

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....

Härad: Skytts ..... Adress: .....

Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....

Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Märten

firades alltid hemma hos oss med g å s. De som inte hade råd
med gås hade fisk, "långefisk", och gröt
-Kallade man Märten för "lilla jul"?
-Nej, det har jag inte hört.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7593:15

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Skytts Adress: _____

Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

Lucia

firades inte alls i äldre tid. Först på senare åren.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 7593:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress:
Socken: Trälleborg Berättat av: Fru Persson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1876 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Julen 1.

-Förekom julmarknad i Trälleborg?

-Nej. Förr var här månadsmarknader på Gamla Torg. Då hade de mängder med salustånd. Vid mickelmärknaden gick de långt upp i Algatan. Då var tjänarna fria, och det kommersades livligt. Då hade krukmakarna sina lager ute. Men någon särskild julmarknad ha vi aldrig haft.

-Bakade ni alltid själva?

-Ja, vi bakade alltid vetebröd, klenor och alla sorters småbröd samt smörbakelser.

Dessutom slaktade vi, ty var och en hade ju sin egen gris, och den slaktades till jul. Och så bryggde vi själva, och det ölet var så starkt, att man blev yr i huvudet när man smakade av det.

-Tog ni särskilt julbad?

-Nej.

-Hade ni julgran?

-Alltid. Vi ha haft gran hemma hos oss så länge jag kan minnas. De såldes på Gamla Torg. Göingar kom ned med dem på sina långa vagnar. Butikerna sålde dessutom också granar, bl. a. Johan Möller. Granarna kläddes sedan på så sätt, att vi klipp-te ut nät av silkepapper. Dessutom förfärdigade vi korgar, och så hade man ju glitter. I toppen var en stjärna eller ängel. På grenarna hängde dessutom äpplen och ljus.

-Satte ni granar eller enar utanför porten också?

-Nej.

-Förekom julträd före granarna?

-Nej.

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Ma. 7593 17.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Fru Persson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1876 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen forts. 2.

- Satte ni upp nek åt fåglarna vid julen?
-Det var mest på de större gårdarna, där de hade hästar. Det var inte så brukligt då som nu.
-Pryddes rummen med bonader?
-Möjligen på landet, men inte i Trälleborg.
-Lade ni halm på golvet?
- Nej.
-Stöpte ni ljusen hemma?
-Inte i Trälleborg, men ute på bondgårdarna, där de hade mycket fårtalg.
-Fick de fattiga julmat?
-Här var rätt många stora handelshus. De hade sina fattiga som kom och fick mat
-Lade man upp särskilda julhögar?
-Ja, där folket åt fick de var sin julhög alltså i de större handelshusen men inte i de privata hemmen.
-Vad åt ni för julmat?
-Fisk och gröt, revbenspjäll, sylta och korv men inte skinka - det var mest revbenspjäll.
-Förekom dopp i grytan?
-Nej.
-Hur tillbragtes juldagen?
-I stillhet. Juldagen var den värsta dagen på hela året, tyckte man när man var flicka. Man fick på sin höjd gå en tur på gatan och så se på klapparna.
-Blåstes julen in?
-Nej.
-Ringdes julen in?
-Ja.

forts.

Skriv endast på denna sida!